

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»**

КАФЕДРА МІЖНАРОДНОГО ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА

МІЖНАРОДНИЙ КРУГЛИЙ СТІЛ

**«ВСТУП УКРАЇНИ, РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА ТА ГРУЗІЇ ДО
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ:
СУЧАСНІ ВИКЛИКИ»**

**Збірник матеріалів Міжнародного круглого столу
(м. Одеса, 5 березня 2024)**

2024

УДК 341.174 (477+478+479.22)(049.2)

Друкується за наказом виконуючого обов'язки ректора Національного університету «Одеська юридична академія» М. Р. Аракеляна (наказ № 503-44 від 04 березня 2024 року).

Відповідальний редактор – президент Національного університету «Одеська юридична академія», академік НАПрН України, академік НАПН України, доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України **Ківалов С. В.**

Заступник відповідального редактора – проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія», доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України **Аракелян М.Р.**

Укладачі:

Бехруз Хашматулла Набієвич – завідувач кафедри міжнародного та європейського права НУ «ОЮА», доктор юридичних наук, професор.

Фасій Богдан Володимирович – декан факультету судового та міжнародного права НУ «ОЮА», кандидат юридичних наук, доцент.

Дронов Владислав Юрійович – доцент кафедри міжнародного та європейського права НУ «ОЮА», кандидат юридичних наук.

Гриб Анна Миколаївна – доцентка кафедри міжнародного та європейського права НУ «ОЮА», кандидатка юридичних наук.

Жакун Маргарита Юріївна – аспірантка кафедри міжнародного та європейського права НУ «ОЮА».

Матеріали видано в авторській редакції. Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції.

Адреса редколегії:

Національний університет «Одеська юридична академія», кафедра міжнародного та європейського права, місто Одеса, 65009, Фонтанська дорога, 23.

Тел. +38 (048) 719 86 85

Вступ України, Республіки Молдова та Грузії до Європейського Союзу: сучасні виклики. *Міжнародний круглий стіл. 05 березня 2024 року, м. Одеса: збірник матеріалів конференції. Одеса. 2023. 130 с.*

© НУ «Одеська юридична академія»

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	6
Бехруз Хашматулла	
Україна та Європейський Союз: основні етапи на шляху до вступу.....	8
Аракелян Мінас	
Правоохоронна діяльність в євроінтеграційних процесах України.....	12
Чорний Іон	
Шлях республіки Молдова до ЄС: історія, перепони, сучасний стан та перспективи.....	15
Берекашвілі Торніке	
Європейська інтеграція Грузії: виклики, досягнення та перспективи.....	19
Пилипенко Володимир	
До питання ратифікації Україною Римського Статуту міжнародного кримінального суду як важливої передумови вступу до Європейського Союзу.....	23
Харитонов Євген, Харитонova Олена	
Проблеми оновлення цивільного законодавства України та Республіки Молдова на шляху до ЄС: мета – спільна, завдання – різні.....	27
Сурілова Олена	
Україна, Молдова, Грузія на шляху до ЄС: передумови та перспективи.....	32
Туляков Вячеслав	
Жертви кримінальних правопорушень у європейському правовому полі.....	36
Voitovych Pavlo	
State policy in the sphere of informational rights protection on the way to european integration.....	41
Kuzmin Eduard	
EU enlargement and the association trio: mapping the boundaries of security metamorphosis.....	44
Авдєєва Галина	
Проблеми гармонізації законодавства України у галузі судової експертизи до права ЄС.....	47
Мануїлова Катерина	
Вступ України в Європейський Союз на тлі російської агресії.....	51
Дронов Владислав, Федорова Тетяна	
Право на доступ до інформації за законодавством Республіки Молдова та стандарти Європейського Союзу.....	54
Канєнберг-Сандул Оксана	
Перспективні можливості кандидатства України у члени Європейського Союзу.....	56

АРАКЕЛЯН МІНАС

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доктор юридичних наук, професор кафедри міжнародного та
європейського права*

ПРАВООХОРОННА ДІЯЛЬНІСТЬ В ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ УКРАЇНИ

В умовах сучасного глобалізованого світу, де взаємодія країн та регіонів є не лише необхідною, але й ключовим чинником стабільності та розвитку, питання євроінтеграції стає невід'ємною складовою національної стратегії багатьох держав. Цей процес передбачає глибокі трансформації у різних сферах суспільства, включаючи й правоохоронну діяльність. Правоохоронна система, єдина в своєму роді, відіграє ключову роль у забезпеченні правопорядку та захисті прав громадян у контексті процесів євроінтеграції. Взаємодія з європейськими партнерами вимагає не лише відповідності національного законодавства стандартам Європейського Союзу, але й активного впровадження сучасних методів та підходів щодо правоохоронної діяльності, боротьби зі злочинністю та забезпечення прав людини.

Правоохоронна діяльність в контексті євроінтеграційних процесів стає невід'ємною складовою стратегії України на шляху до зближення з Європейським Союзом. Перехід до європейських стандартів вимагає від національних правоохоронних структур не лише адаптації до нових норм та вимог, але й трансформації їхнього підходу до забезпечення правопорядку, боротьби з корупцією та захисту прав громадян. Україна знаходиться у процесі трансформації системи органів державної влади, впроваджуючи нові стандарти та адаптуючись до практик європейських країн у рамках євроінтеграційних процесів. Одним з ключових напрямків цієї реформи є механізм реалізації правоохоронної діяльності, який виконується компетентними органами. Ця діяльність спрямована на забезпечення внутрішньої безпеки країни, збереження законності, утримання правопорядку та захист прав людини і громадянина. На процеси інтеграції та збільшення обсягу повноважень правоохоронних органів, що перебувають за межами національної юрисдикції на наднаціональному рівні сприяли розширенню форм, напрямів їхнього міжнародного співробітництва (у межах Європолу і Євроюсту, інших спеціалізованих органів) [1]. Європейська інтеграція представляє собою постійний та динамічний процес, що передбачає неперервне вдосконалення національного законодавства в контексті політичних, соціальних та фінансово-економічних змін. Цей процес ґрунтується на стандартах, спрямованих на забезпечення миру, безпеки та ресурсної

урівноваженості, що формуються в рамках «єдиної території» – європейському цивілізаційному просторі.

Вирішення актуальних питань, що стоять в аспекті реформування системи правоохоронних органів на сучасному етапі, має виходити з аналізу проблемних аспектів вдосконалення діяльності правоохоронних органів та вироблення заходів щодо їх вирішення.

Одним із основних критеріїв, які повинна виконати Україна для успішної євроінтеграції це виконання завдання з судової реформи. Також одним із ключових аспектів взаємодії України та Європейського Союзу у сфері правоохоронної діяльності є гармонізація законодавства. Україна зобов'язана внести значні зміни у внутрішньо-правові акти, щоб вони відповідали європейським стандартам, сприяючи таким чином збільшенню ефективності правоохоронних органів та підвищенню довіри громадян до системи правосуддя. Боротьба з корупцією є ще однією важливою складовою правоохоронної реформи в контексті євроінтеграції. Створення ефективною та незалежною системи протидії корупції, відповідно до європейських стандартів, є необхідним етапом у впровадженні прозорих та справедливих механізмів правосуддя.

Важливою складовою правоохоронної діяльності в умовах євроінтеграції є також забезпечення прав людини та основоположних свобод. Напрямки, які спрямовані на удосконалення правозахисної діяльності та підвищення довіри громадян до правоохоронних органів, визначаються як пріоритетні для досягнення високих стандартів у цій області.

В умовах євроінтеграційних процесів питання правоохоронних органів має важливе значення і повинно відповідати світовим стандартам. Ми маємо звернутися до зарубіжного досвіду насамперед до високорозвинених країн, які традиційно втілюють принципи правової держави мають розвинені структури громадського суспільства, сформовані правові системи та налагоджені механізми реалізації правових приписів [2].

Отже, розглядаючи значення правоохоронної діяльності в контексті євроінтеграційних процесів в Україні, можна визначити, що ця сфера стала ключовим чинником адаптації країни до європейських стандартів та цінностей. Проходження шляху євроінтеграції неможливе без активної та ефективною реформи правоохоронної системи, що вимагає якісних змін у всіх аспектах її функціонування.

На фоні посилення співпраці з європейськими партнерами, правоохоронні органи України вживають заходів для гармонізації внутрішнього законодавства з європейськими стандартами. Зміни, що відбуваються в правовій системі, враховують вимоги щодо захисту прав людини, боротьби з корупцією та забезпечення справедливого судочинства. Необхідно відзначити позитивний

вплив євроінтеграційних зусиль на підвищення професіоналізму правоохоронців, їхню технічну оснащеність та ефективність виконання завдань забезпечення громадського порядку та безпеки. Саме завдяки успішним інтеграційним процесам було досягнуто такі результати. Однак разом з тим, виникає ряд викликів, таких як необхідність адаптації до нових методів роботи, впровадження інноваційних технологій та удосконалення системи навчання.

Важливо також підкреслити, що успішна євроінтеграція вимагає не лише формального виконання вимог, але й культурного перетворення відомчих структур. Спільні стандарти, взаємодія та обмін досвідом є невід'ємними елементами цього процесу.

Загалом, правоохоронна діяльність в євроінтеграційних процесах України визначається як ключовий інструмент у забезпеченні правопорядку та розвитку країни. Попри складнощі та виклики, вона відіграє важливу роль у формуванні сучасної, прозорої та демократичної правової системи, що є необхідною передумовою для подальших успіхів України на шляху до інтеграції з європейською спільнотою.

Література

1. Білас А.І. Правоохоронна діяльність країн ЄС: порівняльно-правове дослідження. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня канд.юрид.наук. Львів, 2016. С. 16. URL: <https://lpnu.ua/sites/default/files/2020/dissertation/1740/avtoreferatdysertaciyinazdobuttyanaukovogostupenyakandydatayurydychnyhnaukbilasaai2.pdf>

2. Шай Р. Перспективи модернізації правоохоронних органів в умовах глобалізації. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/perspektivi-modernizatsiyi-pravoohoronnih-organiv-v-umovah-globalizatsiyi/viewer>